

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Економіко-гуманітарний інститут
Факультет економіки та управління
(повне найменування інституту, назва факультету)

Фінанси, банківська справа та страхування
(повне найменування кафебри)

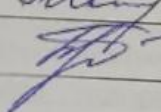
Пояснювальна записка
до дипломної магістерської роботи
магістра
(ступінь вищої освіти (освітній ступінь))

на тему Механізми фінансування оборотних коштів і підвищення
ефективності їх використання

Виконав: магістрант 6 курсу, групи ФЕУ-118м

Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит

Керівник		<u>Григор'єва М.Т.</u> (прізвище та ініціали)
Рецензент		<u>Войничук Т.О.</u> (прізвище та ініціали)
		<u>Бериско В.В.</u> (прізвище та ініціали)

2019 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»
(повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут, факультет ЕП. ФЕУ

Кафедра Фінанси, банківська справа та страхування

Ступінь вищої освіти (освітній ступінь) магістр

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва)

Освітня програма (спеціалізація) _____

Фінанси і кредит

(назва освітньої програми (спеціалізації))

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

Г.Є.Н. Довгий
Щепаков П.К.

« 15 » 12 2019 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТА(КИ)

Ігнат'євої Марії Іванівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Механізми фінансування оборотних коштів і підвищення ефективності їх використання

керівник проекту (роботи) Олійник Т.О., к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від « 11 » 09 2019 року №212

2. Строк подання студентом проекту (роботи) 23.11.2019

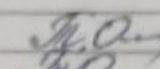
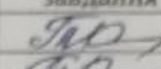
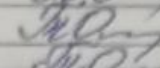
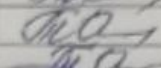

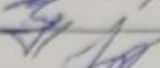
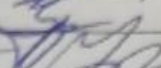

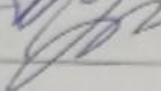
3. Вихідні дані до проекту (роботи) Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Розділ 1. Теоретичні засади оборотних коштів підприємства. Розділ 2. Оборотні активи підприємства та контроль за їх використанням. Розділ 3. Удосконалення системи управління оборотними коштами. Розділ 4. Охорона праці та безпека у надзвичайних ситуаціях.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Рис. 1.1. Склад і структура оборотних коштів підприємства. Рис.1.2 Класифікація оборотних коштів Рис.1.3. Джерела фінансування оборотних коштів підприємства. Рис. 1.4. Агресивна модель фінансування оборотних активів підприємства. Рис.1.5. Консервативна модель фінансування оборотних активів. Рис.1.6. Помірний модель фінансування оборотних активів. Рис.2.1 Організаційна структура ТОВ «Профінновація».

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	прийняв виконане завдання
1	Олійник Т.О., к.е.н., доц.		
2	Олійник Т.О., к.е.н., доц.		
3	Олійник Т.О., к.е.н., доц.		
4	Журавель С.М., ст. викладач		
Нормо-контролер	Чередниченко Н.О., ст. викладач		

7. Дата видачі завдання « 15 » _____ 02 _____ 2019 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Збір матеріалу на проектування	20.02.2019 – 01.03.2019	
2	Групування та аналіз зібраного матеріалу. Уточнення завдань проектування	01.03.2019 – 10.04.2019	
3	Виконання теоретичної частини роботи	10.04.2019 – 05.06.2019	
4	Виконання графічної частини роботи	05.06.2019 – 01.09.2019	
5	Написання та оформлення дипломної магістерської роботи	01.09.2019 – 10.10.2019	
6	Перевірка роботи керівником, консультантами	10.10.2019 – 25.10.2019	
7	Попередній захист роботи	23.11.2019	
8	Переплітання оформлення дипломної магістерської роботи	09.12.2019	
9	Захист роботи у ЕК	18.12.2019	

Студент(ка)

(підпис)

Журавель С.М.

(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

(підпис)

Олійник Т.О.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Ігнат'єва М.І. **Механізми фінансування оборотних коштів і підвищення ефективності їх використання.** – Дипломна магістерська робота.

Дипломна магістерська робота зі спеціальності 072 магістр з фінансів, банківської справи та страхування. – Кафедра фінанси, банківська справа та страхування, національний університет «Запорізька політехніка», 2019.

Магістерська дипломна робота присвячена розробці теоретико-методологічних підходів та практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності використання оборотних коштів, їх впливу на фінансовий стан підприємства.

Розглянуті питання сутності, основ поняття оборотних коштів, джерел їх фінансування, нормування та фінансового стану підприємства. Досліджено особливості фінансування та ефективного використання оборотних коштів підприємства, визначено правові аспекти, що регулюють фінансову діяльність та оборотний капітал підприємства.

Надано оцінку фінансового стану підприємства, проаналізовано його фінансову стійкість, ділову активність, ліквідність, ефективність використання оборотних коштів підприємства.

Були запропоновані напрями та шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства.

Ключові слова: **ОБОРОТНІ КОШТИ, ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ, НОРМУВАННЯ, ОБОРОТНІСТЬ, ЛІКВІДНІСТЬ, ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ, ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ.**

ANNOTATION

Ihnatieva M.I. **Working capital financing mechanisms and increasing their efficiency.** – Master's thesis.

Graduate Masters Degree in Specialty 072 Master of Finance, Banking and Insurance. – Department of Finance, Banking and Insurance Zaporizhzhia Polytechnic National University, 2019.

The master's thesis is devoted to the development of theoretical and methodological approaches and practical recommendations on working capital management and its impact on the financial state of the enterprise.

The master thesis is devoted to development of teoretiko-methodological approaches and practical recommendations about increase in efficiency of use of current assets, their influences on a financial condition of the enterprise.

Questions of essence, bases a concept of current assets, sources of their financing, rationing and a financial condition of the enterprise are considered. It is investigated features of financing and effective use of current assets of the enterprise, legal aspects, regulating financial activity and working capital of the enterprise are defined.

Assessment of a financial condition of the enterprise is provided, are analysed its financial stability, business activity, liquidity, efficiency of use of current assets of the enterprise.

The directions and ways of increase in efficiency of use of current assets of the enterprise were offered.

Key words: CURRENT ASSETS, SOURCES OF FINANCING, RATIONING, TURNOVER, LIQUIDITY, FINANCIAL STABILITY, BUSINESS ACTIVITY, BUSINESS ACTIVITY, RECEIVABLES.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ДО ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Олійник Т.О., Ігнат'єва М.І. Структура та класифікація оборотних коштів. Тиждень науки – 2019. Факультет економіки та управління. Тези доповідей науково-практичної конференції, Запоріжжя : ЗНТУ, 2019, с.81-82.

2. Ігнат'єва М.І., Олійник Т.О. Характеристика основних джерел фінансування оборотних коштів підприємств. Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління». Том 30 (69), №5, Київ, 2019, с.37-41.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	
ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБОРОТНІ КОШТИ ПІДПРИЄМСТВ	14
1.1. Економічна сутність, структура та принципи організації оборотних коштів підприємств	14
1.2. Основні підходи до вибору джерел фінансування оборотних коштів підприємств	24
1.3. Методичні підходи до нормування оборотних коштів підприємства та оцінки ефективності їх використання	39
Висновки до розділу 1	52
РОЗДІЛ 2. ОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЇХ ВИКОРИСТАННЯМ	55
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Профінновація»	55
2.2. Оцінка фінансового стану підприємства ТОВ «Профінновація»	69
2.3. Аналіз показників стану та ефективності використання оборотних коштів ТОВ «Профінновація»	84
Висновки до розділу 2	97
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ	98
3.1. Удосконалення системи управління оборотними коштами	98
3.2. Удосконалення управління дебіторською заборгованістю	108

підприємства	
Висновки до розділу 3	115
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У	117
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	
4.1. Аналіз потенційних небезпек	117
4.2. Заходи по забезпеченню безпеки	119
4.3. Заходи з виробничої санітарії і гігієни праці	123
4.4. Заходи безпеки у надзвичайних ситуаціях	130
Висновки до розділу 4	135
ВИСНОВКИ	137
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	141
Додаток А. Форми фінансової звітності	146

**ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ,
СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ**

Г	–	грошові кошти;
ВЗ	–	виробничі запаси;
НВ	–	незавершене виробництво;
ГП	–	готова продукція;
МШП	–	малоцінні та швидкозношувані предмети;
ТОВ	–	товариство з обмеженою відповідальністю;
ТМЦ	–	товаро-матеріальні цінності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: підручник. Київ : КНЕУ, 2013. 219 с.
2. Ермасова Н.Б. Финансовый менеджмент: консп.лекцій. Москва : Юрайт-Издат, 2017. 192 с.
3. Смагин В.Н. Финансовый менеджмент. Москва : КНОРУС, 2011. 144 с.
4. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: Структурно-логічний навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2001. 457 с.
5. Азаренко Г.М. Фінанси підприємства: навч.посіб. для самоств.вивчення дисципліни. Київ : Знання-Прес, 2012. 287 с.
6. Зелгавилс И.В. Финансы предприятий: учебн.пособ. Москва : ВИТ+РЭМ, 2012. 352 с.
7. Білик М.Д. Управління фінансами державних підприємств Київ : Знання, КОО, 2010. 312 с.
8. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент : навч.посібн. Київ : Ельга, 2008. 724 с.
9. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтер-ського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
10. Примак Т.О. Економіка підприємства: навч.посіб Київ, Вікар, 2013. 219 с.
11. Зятковський І.В. Фінанси підприємств : навч.посіб. Київ : Кондор, 2013. 364 с.
12. Бойчук І.М. Економіка підприємства. Навчальний посібник. Київ : Атіка, 2014. 480 с.
13. Бондар Н.М. Економіка підприємства: навч.посіб. Київ : Видавництво А.С.К., 2012. 400 с.

14. Жмінська Л.А. Економічна сутність управління оборотними коштами. *Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва.* – Харків : НТУ «ХПІ». – 2013. №67 (1040). с.75-79.

15. Шевченко Л.С. Економіка підприємства: навч. посіб. Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с.

16. Лапшина В.Б. Динамическая оптимизация управления оборотным капиталом хозяйствующего субъекта : монография. – Магнитогорск: МаГУ, 2007. 161 с.

17. Про заходи щодо реалізації Програми реформування бухгалтерського обліку та звітності Національного банку України і комерційних банків України : Постанова Національного банку України від 21 листопада 1997 р. № 388 / Національний банк України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0493500-97> (дата звернення: 01.10.2019).

18. Вовк В.Я. Кредитування і контроль: навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 463 с.

19. Владичин У.В. Банківське кредитування: навчальний посібник Київ : Атіка, 2008. 368 с.

20. Про кредитування : Положення Національного банку України від 28 вересня 1995 р. № 246 / Національний банк України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0246500-95> (дата звернення: 02.10.2019).

21. Филипенко О. М. Систематизація джерел фінансування оборотних активів підприємств торгівлі. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг.* – 2012. Вип. 2. С. 105-113.

22. Руснак М.А. Ринок факторингових послуг в Україні. *Фінанси України.* – 2012. №2. С. 50–53.

23. Сунцова О. О. Місцеві фінанси : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 488 с.

24. Школьник І.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2010. 439 с.

25. Терещенко О.О. До питання про оптимізацію структури капіталу підприємства. *Вчені записки*. Київ : КНЕУ, 2006. С.115-120.
26. Федоренко Н.П. Экономико-математические модели в системе управления предприятиями. Москва : Наука, 2010. 390 с.
27. Лебедєв В.Г., Дроздова Т.Г., Кустарев В.П., Асаул А.М., Осорьєва І.Б. Управління витратами на підприємстві: підручник для ВНЗ. Санкт-Петербург : Видавничий дім «Бізнес-преса», 2011. 276 с.
28. Шило В.П., Ільїна С.Б., Барабанова В.В., Криштопа І.І.: Теоретично-практ. пос. Київ.: Кондор, 2011. - 429 с.
29. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : підручник Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 504 с.
30. Партин Г.О., Н.Є. Селюченко Фінансовий менеджмент : навч. посібн Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2010. 332 с.
31. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2006. 132с.
32. Обущак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. – 2007 № 9. С.92–98.
33. Череп А.В., Кириченко Л.А. Проблеми визначення фінансового стану підприємств в умовах фінансової кризи. *Вчені записки*. – 2008 № 6. С. 233–236.
34. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналізу. Москва : Инфра, 2006 460 с.
35. Терещенка О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2006. 312 с.
36. Власова Н.О. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємств розбірної торгівлі : монографія. Харків : ХДУХТ, 2010. 222 с.
37. Колодізєв О., Нужний К. Теоретичні аспекти управління економічною стійкістю підприємства. *Галицький економічний вісник*. – 2008 № 1(16). С. 53–59.

38. Арєф'єва О.В., Городинська Д.М. Економічна стійкість підприємства: сутність, складові та заходи з її забезпечення. *Актуальні проблеми економіки*. – 2008. № 8(86.). С. 83–90.

39. Бугай В.З., Омельченко В.М. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства. *Держава та регіони*. – 2008. № 1. С. 34–39.

40. Долгоруков Ю.А., Редіна Н.І. Управління ефективністю використання обігових коштів у промисловості. *Фінанси України*. – 2012. С.103-109.

41. Пивоваров М.Г., Новгородська О.О. Шляхи підвищення ефективності застосування обігових коштів на підприємстві. *Держава та регіони*. – 2015. №5. С.79-85.

42. Зянько В.В. Шляхи підвищення ефективності управління оборотними коштами підприємств. *Економічний простір*. – 2012. №62. С.186-193.

43. Чубка О.М. Оцінка методів управління оборотним капіталом промислових підприємств. *Вісник «Проблеми економіки та управління»*. – Львів : Вид-во НУ ЛП, 2014. Вип.640. С.440-445.

44. Карбовник А.М. Питання забезпечення обіговими коштами підприємств в умовах сучасної української економіки. *Регіональна економіка*. 2010. №2. С.165-168.

45. Кацило О., Гнеушева І. Управління дебіторською заборгованістю. *Економічний аналіз* – 2011. № 8/2. С.131-136.

46. Іванілов О.С., Смачило В.В., Дубровська Є.В. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. – 2007. № 1 (67). С.200-205.

47. Матицина Надія Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. *Бухгалтерський облік і аудит*. – 2006. № 12. С.38-42.

48. Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин ДСанПН 3.3.2.007-98.

49. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень ДСН 3.3.6.042- 99, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/va042282-99>

50. Закон України «Про охорону праці», [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>

51. Державні стандарти України з питань пожежної безпеки, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://build.org.ua/docs/pojbezpeka6_4-derzhavni-standarti-ukrayini-z-pitan-pozhezhnoyi-bezpeki.html

52. Положення «Про єдину державну систему цивільного захисту», [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-п>